

SUDSKA KRONIKA: SLUCAJ MILOSEVIC

Author: IWPR
ICTY

Svjedok obrane porice sudjelovanje u pokolju seljana izvršenom tokom kosovskog sukoba

Na sudjenju Slobodanu Milosevicu, posljednja osoba koja je svjedočila u prilog okrivljenom i sama je ovoga tjedna bila dovedena u vezu sa zločinima. Naime, izneseni su dokazi na temelju kojih bi taj svjedok mogao biti optužen za ubojstvo više desetina Albanaca, koje se odigralo u vrijeme trajanja sukoba na Kosovu.

Od samog početka svog svjedočenja, bivši vojni pukovnik Vlatko Vuković odlučno je poricao navode po kojima je Milosević – kao tadašnji predsjednik Jugoslavije – odgovoran za pokretanje sistematske kampanje ubijanja, silovanja i rusenja, uslijed koje je tokom 1999. oko 800.000 albanskih civila napustilo Kosovo.

Rijeke izbjeglica su, po riječima svjedoka, potekle tek kada su otpoceli zračni udari NATO-a, ali su bili izazvani i zastrasivanjem od strane separatista iz Oslobođilačke vojske Kosova (OVK), koji su humanitarnu katastrofu nastojali iskoristiti u političke svrhe.

No, Vukovićev je kredibilitet proteklog tjedna bio doveden u sumnju, i to nakon što mu je tužilac Džefri Najš (Geoffrey Nice) postavio pitanje koje se odnosilo na prisustvo svjedokove tenkovske jedinice u selu Bela Crkva, 25. ožujka/marta 1999.

U optuznici protiv Milosevića navedeno je kako je u napadu koji su na to selo izvršile srpske i jugoslavenske snage sigurnosti poginulo 85 seljana, dok su ostali protjerani.

U okviru dokaznog postupka optuzbe svjedočio je i Isuf Zunić (Isuf Zhuniqi), koji se prisjetio kako su ga kobnog jutra svojim ulaskom u selo probudile desetine tenkova Vojske Jugoslavije (VJ). Motorizirana kolona je ubrzo napustila selo, ali se – po Zunićevim riječima – ubrzo cula pucnjava iz automatskog naoružanja, dok se nekoliko sati kasnije pojavilo 16 naoružanih policajaca.

Zunić se prisjetio da su policajci ubili 12 ljudi koji su pokušali pobjeći iz sela prije žena i djece. Preostalih 65 je prvo opljačkano, a potom postrojeno i strijeljano. Svjedok je prezivio tako što se pretvarao da je mrtav.

Vuković je već na samom početku svog svjedočenja priznao da je doista predvodio tenkovsku kolonu koja je u zoru 25. ožujka/marta 1999. prošla kroz Belu Crkvu. No, tvrdio je i da se kolona zapravo uputila ka drugoj lokaciji, te da tom prilikom nitko nije ni izlazio iz vozila.

Dodao je i da je tog jutra vidio kako kroz selo prolazi kolona koju su sacinjavali pripadnici specijalnih policijskih snaga. Međutim, ovoga tjedna je insistirao i na tome da nije čuo nikakvo pucanje, niti zapazio bilo što neuobičajeno.

Vukovićev iskaz je bio doveden u pitanje već prošlog tjedna, kada je sudac Jan Bonomi (Iain Bonomy) primijetio kako je, sudeci po jednom tadašnjem naredjenju – koje je svjedok predčio sudu – od njega bilo zahtijevano da „izvede odlučan napad i pretres sela Bela Crkva“, u kojem su se navodno nalazili pripadnici OVK-a.

S druge strane, svjedok tvrdi da se to ipak nije dogodilo, s obzirom da je on osobno – a na temelju izvjestaja po kojem albanski „teroristi“ ipak nisu bili aktivni u spomenutom selu – procijenio da pretres nije neophodan.

Tokom ovotjednog unakrsnog ispitivanja, tuzilac Najs je zelio saznati zbog čega u službenoj biljeski iz dnevnika Vukoviceve jedinice, nacinjenoj 25. ozujka/marta, stoji da je Bela Crkva zaista bila „blokirana i ociscena“.

Svjedok je objasnio da je tu biljesku nacinio jedan od njegovih potcinjenih. Ona se – tvrdi Vukovic – zasnivala na kratkom izvjestaju koji je poslan posredstvom radio-veze i u kojem je bila saopćena lokacija na kojoj se jedinica u tom trenutku nalazila. Znajuci da je na putu do te lokacije jedinica morala proći i kroz Belu Crkvu, njegov zamjenik je očito pretpostavio da je izvršeno i naredjenje o pretresu.

Vukovic je pak insistirao na tome da se riječ „ocisceno“ iz dnevnika odnosila na razbijanje pobunjenickih snaga, te da nije imala nikakve veze s „etnickim ciscenjem“.

Najs je Vukovicu proturijecio pozivajuci se na izvjestaj Medjunarodne organizacije za zastitu ljudskih prava (Human Rights Watch), koji – pod naslovom „Po naredjenju“ – donosi i podrobne podatke o zlocinima koji su se 25. ozujka/marta navodno odigrali u Beloj Crkvi.

U tom smislu, optuzba je ukazala i na iskaze pojedinih svjedoka koji su tvrdili da su vidjeli nekoga (tko im je djelovao kao zapovjednik) kako gazi po vratu sedamnaestogodišnjeg mladica dok istovremeno saslušava dječakovog ujaka. Navodno se to saslušanje okončalo tako što su djeca i ujak bili ustrijeljeni pred uzasnutim rođacima.

Jedan od svjedoka se prisjetio kako je doticni oficir imao oko 35 godina, te kako je nosio maskirnu uniformu, kao i da je imao i jedan upečatljivi osobni znak – „deformirana usta“.

Vukovic ima više od 40 godina, a proteklih je dana svjedocio uz velike poteškoće, jer zdravstveni problemi od kojih pati ne samo da mu otežavaju kretanje, nego mu i govor čine nerazgovijetnim.

Okrivljujuci za svoju bolest municiju koju je NATO koristio prilikom bombardiranja Jugoslavije, svjedok je sucima rekao da su mu se simptomi pojavili još u vrijeme trajanja sukoba na Kosovu, te da je u lipnju/junu te godine prakticno već bio „invalid“. Iz njegovog iskaza, medjutim, nije bilo moguće zakljuciti jesu li isti simptomi postojali i prije lipnja/juna.

Vukovic se nije ni pomjerio kada ga je Najs upitao da li ga svjedokov opis „podseca na nekoga“. To nipošto nije mogao biti nitko od njegovih ljudi – rekao je on – posto u VJ-u nije bilo „deformiranih ljudi“.

Svjedok je konstatirao i da je izvjestaj Medjunarodne organizacije za zastitu ljudskih prava „sumnjiv“, posto u njemu pored ostalog stoji i da je doticni oficir na sebi imao uniformu na cijim su se epoletama nalazile tri zvjezdice. Po njegovim rijecima, takve zvjezdice ne postoje na borbenim uniformama.

Michael Farquhar je izvjestac IWPR-a iz Londona.

Location: Kosovo

Focus: Medunarodni krivicni sud za bivšu Jugoslaviju

Source URL: <https://iwpr.net/sr/global-voices/sudska-kronika-slucaj-milosevic-34>

